

Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute
Yıl/Year: 2019♦ Cilt/Volume:16♦ Sayı/Issue: 44, s. 45-72

HATAY'DA (ANTAKYA) BULUNAN YER KAROLARININ ANALİZİ VE ANTAKYA KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Fahrettin GEÇEN

İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Bölümü,
fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-0787-7505

Abdurrahman EREN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü,
abdurrahmaneren@gmail.com

Orcid ID: 0000-0003-3640-7956

Turgut CAMLI

Geleneksel Türk El Sanatları Uzmanı, turgutcamlı@hotmail.com

Orcid ID: 0000-0002-6507-7055

Makale Geliş Tarihi: 15.06.2019 **Makale Kabul Tarihi:** 07.10.2019

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Atıf: Geçen, F. & Eren, A. & Camlı, T. (2019). Hatay'da (Antakya) bulunan yer karolarının analizi ve Antakya kültüründeki yeri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (44), 45-72.

Öz

Her toplum kendini yansıtan kendinden türeyen ya da dışarıdan beslenerek oluşturduğu çeşitli dokulara sahiptir. Çeşitli kültürel dokulara sahip illerimizden biride Hatay olup sahip olduğu dokulardan bir tanesi de Estetik forma sahip yer karolarıdır. Özellikle Hatay ilinin merkezi olan Antakya'da 100 yılı aşkın süreden beri birçok bina ve evde mekânları estetik gösteren yer karoları kullanılmıştır. Kullanılan yer karoları halkın geleneksel ve tarihi bir yapı formu haline dönüşmüştür. Antakya'daki yer karolarının tarihi değerini ve niteliğini ortaya çıkarmak araştırmanın amacını oluştururken Antakya'da yer alan karoların bölgedeki kullanımını ve tarihsel durumunu ortaya çıkarmak araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Nitel araştırma deseni ile yapılan araştırmada saha araştırması, görüşme, internet taramaları yoluyla verilere ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan mekânlar Antakya'da bilinen önemli yerler seçilerek amaçlı örneklem yoluna gidilmiştir.

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Araştırmada ele alınan mekânlar ve bu mekânlar içerisinde yer alan karoların tarihi hakkındaki bilgiler hem internet aracılığı ile hem de ilgili mekân hakkında bilgisi olan kişiler ile görüşme yoluyla elde edilmiştir. Karoların incelenmesi geleneksel Selçuklu ve İran motiflerinin özellikleri ele alınarak betimsel metot ile yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Antakya ilinde yer alan mekanlardaki yer karoları oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda Antakya'daki yer karolarının ilin dokusunda önemli bir yer tuttuğu ve geleneksel bir yapı formuna dönüştüğü ve Antakya'nın tarihinde kendine yer edindiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Karo, Antakya, Quatrefoil, Şemse, Bitkisel Motif.

ANALYSIS OF FLOOR TILES IN HATAY (ANTAKYA) AND ITS PLACE IN ANTIQUE CULTURE

Abstract

Each society has a variety of tissues that reflect itself, which are derived from itself or formed by feeding from the outside. One of our provinces with various cultural textures is a mistake and one of the textures has aesthetic shape is the floor tiles. Especially in Antakya, which is the center of Hatay province, it has been used for 100 years. The tiles used have become a traditional and historical building form of the people. The aim of the research is to reveal the historical value and quality of the tiles in Antakya and to reveal the use and historical status of the tiles in Antakya in the region. In the research conducted with qualitative research pattern, data were obtained through field research, interviews and internet surveys. In the scope of the research, important places known in Antakya were chosen and samples were taken for the purpose. The information about the history of the tiles included in the research was obtained both through the internet and through interviews with people who have information about the space. The analysis of the tiles was made with a descriptive method by considering the characteristics of traditional Seljuk and Iranian motifs. The universe of the research in the places in the province of Antakya is close to 100 years or more in the ground tiles. As a result of the survey, it was observed that the tiles in Antakya had an important place in the texture of the province and turned into a traditional building form and had a place in Antakya's history.

Keywords: Karo, Antakya, Quatrefoil, Şemse, Herbal motif

1.Giriş

Hatay'ın merkezinde yer alan ve Antakya olarak bilinen bu bölge önemli tarihi ve kültürel yapılara sahiptir. Hatay birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bakıldığında sırsıyla Asurlar, Hititler, Persler, Makedonlar, Mısırlılar, Romalılar, Arap Müslümanlar, Selçuklular, Haçlılar, Memluklar ve son olarak da Osmanlıların yerleşim merkezleri olmuştur (www.hatay.gov.tr). Osmanlı İmparatorluğu'ndan sonra ise Fransızların işgali altına girmiş sonrasında bağımsız olmuş daha sonrasında ise 1939'da halkın kendi isteği ile olan referandumla anavatanına katılmıştır. Birçok medeniyetin yuvası haline gelmiş bu toprakların her parçasında tarih gizli ya da açık

kendini göstermektedir. Bugün saray caddesinde yürüyen bir kişi tarihi bir kemerle karşılaşabilir. Bir inşaat çalışması esnasında çalışanlar yerin altında bir mozaik yâda heykele rast gelebilir. Bir gezgin Habib_i Neccar camisinde Habib_İ Neccarın türbesini ziyaret edebilir. Hristiyanların ikinci hac yeri olan Saint Pierre Kilisesini bir gezgin Antakya'da gidip ziyaret edebilir. Saymakla bitmeyen tarihi değerlerin yanında çok kültürlü ve birçok dini bir arada tutmasıyla da zengin bir coğrafyadır Antakya. Antakya'nın sayılamayacak kadar çok kültürel ve tarihi zenginliği olmasına rağmen son 150 yıllık süreci kapsayan bir dönemde sahip olduğu başka bir tarihsel ve kültürel bir değeri de olan halkın halen beğeni ve kullanımında olan yer karoları da büyük önem taşır. Tarihin içerisinde yerini almış fakat dikkat edilmeyen bu estetik değer araştırmada konu edinilmiştir. Var olan bu kültürel ve tarihi değerlerin hem önemini ortaya çıkarmak hem de bir belge haline dönüştürmek için araştırma değer kazanmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı: Antakya'daki yer karolarının tarihi değerini ve niteliğini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi: Antakya'da yer alan karoların bölgedeki kullanımını ve tarihsel durumunu ortaya çıkarmak araştırma için önem taşımaktadır.

2. Literatür Araştırması:

2.1. Karo Nedir: *isim, mimarlık* Betondan yapılmış dört köşe döşeme taşı (<http://sozluk.gov.tr/>)

2.2. Hatay'ın Merkezi Olan Ve Antakya Diye Adlandırılan Bölgede Yer Alan Karo Örnekleri Ve Analizleri

2.2.1. Hatay Eski Meclis Binası

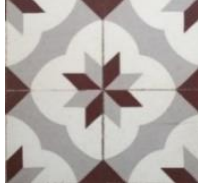
Binanın dış Görünümü

1. Dünya Savaşı'nın ardından düşman işgaline uğrayan şehirde Fransız mimar Leon Benju tarafından 1927 yılında sinema salonu olarak inşa edilen bu bina daha sonra Hatay Devleti tarafından meclis binası olarak kullanıldı (<http://ekogundem.org/2019/05/04/tarihi-meclis-binası-kultur-sanat-merkezi/>). İçindeki karoların 120 yıldan fazla bir zaman dilimi içinde bulunduğu söylenilmektedir.

1.Kat

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Renkli

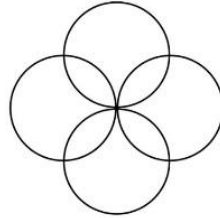

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/4 simetri olarak tasarlanmıştır. Karolar birleştirildiğinde ortaya çıkan deseni incelediğimizde ise, 1/4 simetrik bir desenin bir parçası olduğu anlaşılmaktadır. Karolara baktığımızda karşılıklı köşelerinde iki baklava dilimi görülmektedir. Diğer karolarla birleşmesiyle, Selçuklu yıldızı olarak da tabir edilen sekiz köşeli yıldız andıran bir motif görülmektedir. Selçuklu yıldızında iki karenin kendi merkezinde 90° dönmesiyle oluşmaktadır, burada ise baklava dilimi şeklinde geometrik şekillerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. “Anadolu Selçukluları döneminde sıklıkla kullanılan sekiz köşeli yıldız, saygı, sevgi merhamet, adalet, hikmet gibi erdemleri sembolize eden Selçuklu süsleme sanatlarında da sıklıkla kullanıldığı görülür” (Soyupak; 2016). Bu yıldızın etrafını çevreleyen yarım daire şekillerine baktığımızda ise, dört karonun birleşiminde quatrefoil olarak adlandırılan, geometrik bir şekil ortaya çıkıyor. Dört yapraklı şekil olarak Türkçeye çevrilen, quatrefoil aynı boyuttaki dört dairenin birbirine belli oranlarda kesişmesiyle, oluşan simetrik şekil geometrik bir desendir (<https://www.seslisozluk.net/quatrefoil-nedir-ne-demek/>).

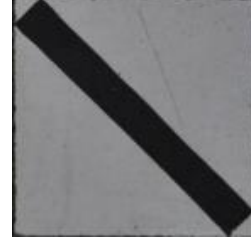

Quatrefoil çizim örneği (şekil Turgut Camlı tarafından çizilmiştir)

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

Aslı

Ayrıntı

Karo kendi içinde incelendiğinde karşılıklı köşelerden birbirine uzanan dikdörtgen bir şekil formunda görülmektedir. 1/4 simetri ve geometrik şekilden oluşan karoyu iki eşit parçaya bölen bu şeklin yanında, beyaz renkte üçgenleri görülmektedir. Karo Geleneksel Türk Sanatlarımızda kullanılan köşelikleri andırmaktadır. Sekiz karonun birleşmesinden meydana gelen desene bakıldığında ise, büyük bir kare deseni dört eşit parçaya bölen çizgi ve merkezinde de kare bir şekil görülmektedir.

2.2.2. *Hatay Gastronomi Evi (eski bir Antakya evi olan Aslanlı ev/gastronomi evi)*
Binanın Dış Görünümü

İlgili idareci ve çalışanlarından alınan bilgilere göre; Klasik Eski bir Antakya evi olan mekân 19. yüzyılın sonlarında yapılmıştır. Günümüzde Gastronomi Hatay Evi olarak kullanılmaktadır. İçindeki karoların 100 yıldan fazladır içinde bulunduğu söylenilmektedir.

Salon-1

Renkli

Siyah-beyaz

Ayrıntı

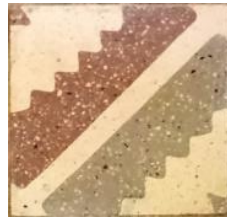
Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Karoyu kendi içinde incelediğimizde 1/2 simetrik bir desenden oluşturmaktadır. Karoların birleşiminden, 1/4 simetrik bir desenin parçası olduğu anlaşılan karonun geneline baktığımızda, Türk sanatlarımızda kullanılan Arapçada güneş anlamına gelen şemse formunu andırmaktadır. Şemseye benzer bu motif, sekiz paftadan oluşmakta ve sekiz köşeli yıldız andırmaktadır. Uçlarında ise, bitkisel motif olan Goncagül motifinin çift tahrir olarak uygulanmış halini görmekteyiz.

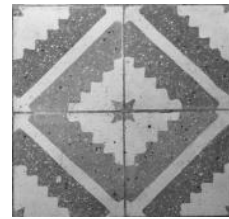
Salon-2

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetriden oluşmakta ve dört parçadan oluşan bir kompozisyonun bir parçası meydana getirmektedir. Bütüne bakıldığında geometrik bir desene sahip olduğu görülen bu motifin kare şeklinin içerisinde dört köşeli yıldız formunda bir kompozite meydana getirdiği görülmektedir. Yıldızın çevresinde ise, zikzak çizgilerden oluşan kare şemse formu görülmektedir.

2.2.3. Antakya Eski Belediye Binası

Yetkililerden alınan bilgilere göre binada yer alan karoların 100 yılı aşkındır binada mevcut olduğu öğrenilmiştir.

Salondan bir kesit

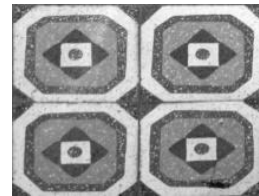
Binanın Dış Görünümü

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

Karo kendi içinde 1/8 simetrik geometrik şekillerden oluşmaktadır. Merkezinde kırmızı bir daire, onu çevreleyen beyaz bir kare ve onu da çapraz şekilde çevreleyen bir kare görülmektedir. Kare şemse formunu andıran desenin etrafında ise bordürlerle desen sınırı verilmiş, tasarım tek parçadan oluşturulmuştur. Zeminin üzerine beyaz boyanın serpilmesiyle, hareket kazandırılmaya çalışılmıştır.

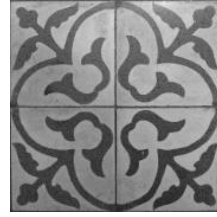
1.Kat

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetrik, bitkisel motiflerden oluşmaktadır. Türk Sanatlarında kompozisyona başlamadan önce uygun şekilde S ve C kıvrımlı helezonlar çizilir, ardından motifler yerleştirilir. Bu desende birbirine simetrik S kıvrımlı dalların ucunda yaprak motifi görülmektedir. Dört karonun birleşmesiyle oluşan desene bakıldığında ise, Kenar suyu olarak da adlandırabileceğimiz quatrefoil'e benzeyen şemse formu görülmektedir. Dairelerin kesişim noktalarından köşelere doğru uzanan Goncagül ve iki yana ayrılan birbirine simetrik yapraklar görülmektedir.

2.2.4. Cemile Halefoğlu Konağı

Binanın Dış Görünümü

1927 tarihinde Halefoğlu ailesi tarafından inşa edilmiştir. Aile konağı olarak kullanılan bina, günümüzde "Livan otel" ismiyle aktif olarak yine Halefoğlu ailesinden Cemile Halefoğlu tarafından işletilmektedir.

Konak 3 kuşaktır Halefoğlu ailesi tarafından kullanılıp işletilmektedir. Karolar bu aile tarafından 120 yıldan daha fazla bir süre önce konağa yapılmıştır. Bilgiler aileden sözlü olarak görüşme metodu ile alınmıştır.

1.Salon

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karoyu kendi içinde incelediğimizde 1/4 simetrik ve geometrik şekillerden oluştuğu görülmektedir. Karşılıklı köşelere uzanan şerit Türk süsleme sanatlarında kullanılan "kenar suyu" olarak adlandırılan bordür şekline benzetebiliriz. Bordür birbirini tekrar eden kare desenlerden oluşmaktadır. Karonun karşılıklı köşelerinde görülen baklava dilimlileri birleştirildiğinde, sekiz köşeli yıldız burada da görülmektedir. Yıldız motifinde kullanılan gri tonları karoya üç boyut etkisi katmıştır.

Bordür

Türk süsleme sanatlarımızda bordür, kompozisyonun sınırını belirleyen kenar suyu, ulama, zencerek gibi desenlerden oluşan bezeme unsurudur. Bu bordürü incelediğimizde ise, geometrik şekillerden oluşan motif, üçgen prizmasını andırmaktadır. Beyaz, siyah ve grinin bir arada kullanıldığı karoda üç boyut etkisi burada da gözlemlenmektedir. Dönemin karoları için düşünüldüğünde iki boyutlu tercih edilen motifin üç boyuta geçmesi ustaların sanatları için farklı arayış içinde olduklarını göstermektedir.

Salon-2

Renkli

Ayrıntı

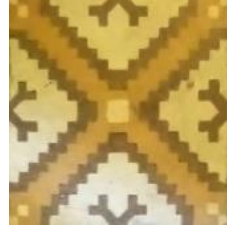
Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetriden oluşmaktadır. Bir kompozisyonun parçası olduğu anlaşılan karoları birleştirdiğimizde oluşan desende, genelde Selçuklu döneminde kullanılan geometrik geçmelerle düzenlenmiş Selçuklu düğümünden oluşan bir kompozisyon görülmektedir. Ortada ise, sekiz parçadan oluşan penç motifini görüyoruz. Türk süsleme sanatlarında sıklıkla kullanılan penç motifi, çiçeğin kuş bakışı görünümünün stilize edilmiş hali olarak tanımlanabilir. Motifin ortasındaki dairenin adına ise, can noktası denilmektedir. Karo geometrik şekillerden ve bitkisel motiflerden meydana gelmiştir.

Salon-3

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/8 simetrik desenden oluşmaktadır. Geometrik desenlerden oluşan karoları birleştirdiğimizde, birbirini tekrar eden kare bordürlü bir tasarım ortaya çıkmaktadır. Kare desenlerin içindeki artı şekline benzer şekil gibi üst üste gelen çizgiler İslamiyet sonrası Türk süsleme sanatlarında pek görülmez. Haç motifi Hristiyanlık dininin simgesi olarak görülse de tarihi çok daha eskilere dayanmaktadır.

Geçmişten bu yana birçok kültürün kullandığı haç motifi, Güneşin ve ateşin simgesi olup bereket, ışık, uğur, mutluluk, yaşam, oluşum, hayat gücü gibi anlamlar taşıdığı, dünyanın ve devranın temel ilkesi ile sürekli dönüşümünü ve değişimini simgelediği söylenmektedir (Avşar, 2010:137).

Haç motifinin kullanımı roma karo özellikleri taşıyan karoların Antakya'da mekânlarda kullanıldığını göstermektedir.

Bordür

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Bordürü incelediğimizde ise, renkler zıt tonlarda seçilmiş ve üçgen, kare gibi geometrik şekillerin birbirini tekrar ettiğini görüyoruz.

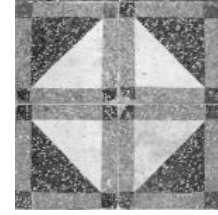
Salon-4

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde incelendiğinde, 1/8 simetriden ve geometrik desenlerden oluşmaktadır. Kare bordür içerisinde iki eşit parçaya bölünmüş üçgen görülmektedir. Karoları birleştirdiğimizde bu üçgenlerin büyük bir kare şeklini oluşturduğunu görmekteyiz. Bordürlerin de ızgara şeklini aldığı karonun üzerinde nokta şeklinde serpiyen beyaz siyah boyalar monotonluğu gidermek amacıyla hareket kazandırmıştır.

Bordür

Salon-5

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

Karo kendi içinde incelendiğinde 1/2 simetriden oluşmaktadır. Karolar birleştirildiğinde ise, sarı renkte görülen ve dört parçadan oluşan penç motifini tamamladığı görülmektedir. Ortasında can noktası görülen penç motifinin etrafını saran kare bordürü görmekteyiz. Örmeli geometrik şeklin, kompozisyonda zıt renklerin de kullanılmasıyla boşluk doldurmak için uygulandığı düşünülmektedir. Yeşil renkte quatrefoil şeklini oluşturan bitkisel motif şemse formu olarak da adlandırılabilir. Daire kesişim noktalarından dört Goncagül motifin merkeze doğru yöneldiği kompozisyonun dışında ise, yaprak motifi vardır. Merkezde görülen motif, çiçeğin kuşbakışı görünümündedir. Penç motifinin herhangi bir yönü yok olmakla birlikte Türk süsleme sanatlarımızda üst üste gelen çizgileri önlemek veya farklı yönlere dal çıkarmak için bu motife başvurulur.

Salondan bir kesit

2.2.5. *Affan Kahvesi*

Salondan kesitler

Binanın Dış Görünümü

Affan Kahvesi, aile tarafından işletilen "İnci(Affan) Kiraathanesi, 1911 yılında Fuat Sahilli tarafından yaptırılan ve 1913 yılında yapımı bitirilen iki katlı taş binanın alt katındadır. Yapımında Fransız mimarlar ve Halep'ten gelen taş ustaların emeği olan kahve olduğu gibi taş yapıt olarak tasarlanmış ve ortada 2 ana sütunla ayakta

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

tutulmuştur. Kahvenin inşa çalışmaları sırasında Roma Dönemi'nden kalma içi su dolu kuyular bulunmuştur. Kurtuluş Caddesi üzerinde Affan Mahallesi'nde olduğundan Affan Kahvesi de denmektedir (<http://www.affankahvesi.com/affan.htm>)”.

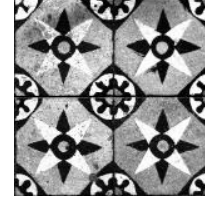
1.Kat Kahve kısmı

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo tek başına incelendiğinde 1/8 simetrik tasarımdan oluşmaktadır. Karo geometrik şekil ve bitkisel motiflerden oluşmaktadır. Dört köşeli yıldızların üst üste gelmesiyle oluşan sekiz köşeli yıldız motifi karonun merkezinde yer almaktadır. Bu yıldız diğer karolarından ayıran, ortasındaki can noktasıdır. Karolar birleştirildiklerinde ise, kare alanın içinde oluşan ortasında can noktası ve sekiz parçalı penç motifi görülmektedir. bitkisel motif vardır. Açık mavi, beyaz ve bordo gibi zıt renklerin kullanılması karonun dikkat çekici unsurlarından biridir.

Bordür

Bordür karolar geldiğimizde 1/2 simetrik tasarımla oluşmuş, bitkisel motiflerden meydana gelmektedir. Türk süsleme sanatlarımızda ulama adı verilen, S ve C kıvrımlı dallarıyla kendini tekrar eden deseni görmekteyiz. Can noktası olması ve stilize edilmiş çiçek olarak bilinen penç motifine benzemesi, penç motifinin farklı bir yorumunu olarak tabir edebiliriz. Bu motife sarmal şekilde dolanan S kıvrımlı yapraklar karoya hareket kazandırmıştır.

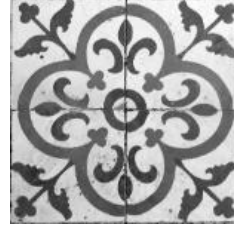
2.Kat Ev Kısmı

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde incelendiğinde 1/2 simetri olarak tasarlandığı görülür. Düz çizgilerin pek rastlanmadığı Türk süsleme sanatlarımızdaki Goncagül ve yaprak motifinin bu karoda kullanıldığını görebiliyoruz. Bütüne baktığımızda yine quatrefoil olarak adlandırılan dört dairenin bir araya gelip oluşturduğu simetrik şekil, şemse formunu andırmaktadır. Daire kesişimlerinden merkeze doğru kıvrılan Goncagüllerin merkezdeki can noktasına yöneldiği görülür. Arada kalan C kıvrımlı çizgiler, dallar olarak yorumlanabilir. Barok satında sıklıkla kullanılan bu kıvrım Türk süsleme sanatında boşluk doldurma olarak kullanılan tirfile de benzetilmektedir. Bu kıvrımın ortasında da Goncagül'ü andıran bir şekil görülmektedir.

Bordür

Bordür kısmına geldiğimizde karo kendi içinde 1/2 simetri tasarımdan meydana gelmektedir. Bordo renkte görülen çizginin bir daire etrafında dönüp devam ettiğini görüyoruz. Ortasında da iç içe küçülen dairelerin devam ettiği görülmektedir. İki daire arasında görülen motife Türk süsleme sanatlarımızda pek rastlamayız. Haç motifinin bordürde kullanılması sınırlandırdığı alan için ulu bir alan olarak yorumlanabilir.

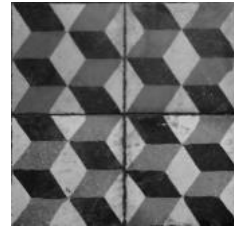
2.Kat Ev Kısmı

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karoya baktığımızda göze ilk çarpan baklava dilimlerinden oluşan geometrik bir desen olmasıdır. Gri, beyaz ve siyah renkte kullanılması üç boyut etkisi yaratmıştır. Karoda, kare şeklinde küpleri görmekteyiz. İki boyutlu olarak

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

yorumlayacak olursak, baklava dilimi şekillerin enine ve boyuna zikzak çizgiler oluşturduğu görülmektedir. Karo kendi içinde 1/4 simetriden oluşmaktadır.

Bordür

Bordür karoları incelediğimizde Türk süsleme sanatlarımızda bordür kısmında kullanılan zencereklere benzediğini söyleyebiliriz. Zencerekte sarmal şeklinde iç içe kıvrılmış çizgileri görürken burada da birbirinin altından ve üstünden, örmeli geçen bir şekil görüyoruz. Bu desenin siyah kısmı üst, gri renkteki kısmı ise alt kısmı gibi görülmektedir. Yine burada da bu renklerin uygulanması üç boyutu etkisi yaratmış, karoların tasarım anlayışını düşündüğümüzde, karolara o dönem için yeni bir soluk getirdiği söylenebilir.

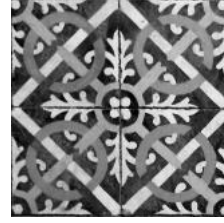
2.Kat Ev Kısmı

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/4 simetriden oluşmaktadır. Daire formun içinden geçen üst üste gelen bordür çizgisi karoyu iki boyuttan çıkarıp üç boyutlu hale getirmiştir. Genel kompozisyona baktığımızda Kare bordür içinde bitkisel motifleri görüyoruz. Ortada dört dilimli Penç motifi ve bu motiften dört tarafa doğru çıkan yaprak motifini görüyoruz. Dikkat edilirse yaprak motifi bordür altında geçirilmiş, diğer karolarda görülmeyen bir tasarım kazandırmıştır. Yine burada da yaprak motiflerinin içinden çıkan Goncagül motifini görüyoruz. Açık mavi, kırmızı, beyaz, siyah ve sarı olarak kullanılan renklerin zıt renklerden oluştuğunu görmekteyiz.

2.Kat Ev Kısmı

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetrik bir tasarıma sahiptir. Kompozisyonun bir parçası olduğu görülen karo birleştirildiğinde kare bordür formunun ortaya çıktığını görüyoruz. Ortasında yer alan katmerli penç motifine çok benzeyen motif, dört dilimden oluşmuştur. Katmerli pençi penç motifinden ayıran özellik, iki parça arasında küçük yaprakların olmasıdır. Karo bitkisel motiflerden ve geometrik şekillerden oluşmaktadır.

2.2.6. Adalı Konağı Ana Koridor

Binanın Dış Görünümü

Fransız mimar Jacques De La Boucherie tarafından yapılmış bir binadır (<https://www.tatilana.com/2018/05/hatay-adali-konagi.html>). İçindeki karolarında o dönemde yapıldığı söylenmektedir.

Siyah Beyaz

Ayrıntı

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Karonun 1/8 simetriden oluştuğu görülmektedir. Türk süsleme sanatlarımızda kullanılan Bitkisel motif kategorisinin içinde yer alan penç motifini görmekteyiz. 8 dilimden oluşan penç motifinin ortasında can noktası görülmektedir. Motifleri çizgileri haricindeki yerlerin beyaz bırakılması, kalan yerlerin ise boyanması çift tahrir, negatif boyama olarak adlandırılır. Bu motifte de çift tahrir uygulandığı görülen motifin diğer karolara bir bağlantısı olmadığı, bağımsız tasarlandığı görülür.

Bordür

Cemile Halefoğlu konağı salon 3'te aynı bordür açıklanmıştır.

Oda ve Koridorlar

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetri olarak tasarlanmış, geometrik şekillerden oluşmaktadır. Burada da siyah, beyaz ve koyu yeşil renkleri uygulanan karoda üç boyut etkisi yaratmış, beyaz renk ile ışık, siyah ile gölge ve derinlik algısı oluşmuştur. Dört karodan oluşan kompozisyonun bütününe baktığımızda ise, köşelerde görülen üçgenler, Türk sanatlarındaki köşebent olarak adlandırılan forma benzemektedir. Kompozisyonun merkezinde can noktası görülmektedir. Dışında geometrik şekillerin oluşturduğu, üçgen prizmasına benzer şekillerin meydana getirdiği bir motif görülmektedir. Güneşi, gözü andıran motif kullanıldığı yapıldığı dönemdeki mekâna göre yorumlanabilir.

Koridorlar

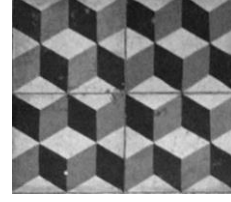
Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Affan kahvesi 2. Katta aynı karo açıklanmıştır.

Bordürler

Bordür karosuna geldiğimizde Türk süsleme sanatlarımızdaki sarmal tasarım, S ve C kıvrımlarındanoluşan ulamayı andıran, bitkisel motiflerle bezenmiş bir tasarım görmekteyiz. Kıvrımları belirgin olarak gördüğümüz desende, büyük olarak görünen yaprak, küçük yuvarlak şekle benzeyen de goncagül, açmamış çiçek olarak tanımlayabiliriz. Burada kullanılan yaprak motifinin benzerlerine barok dönemi motiflerinde rastlayabiliriz.

2.2.7. Antakya Lisesi Binası

Sınıflardan görüntü

Bina Ana Giriş Kapısı

Binanın Dış Görünümü

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Antakya Lisesi idarecilerinden alınan bilgilere göre; 1928'de okula arsa temin edilip 1931-1932 yılında ise eski binadan yeni binaya geçilerek eğitim öğretime geçilmiştir.

Bina girişi

Renkli

Ayrıntı

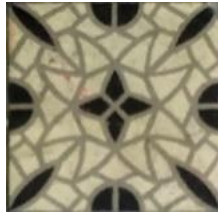
Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetrik olarak tasarlanmıştır. Bitkisel motif ve geometrik şekiller bir arada kullanılmıştır. Karoları birleştirip oluşan kompozisyonu incelediğimizde, zeminde kullanılan geometrik desenlerin yörede görülen mozaiklerden esinlendiğini düşündürmektedir. Dönemin karo ustaları diğer karolardaki gibi genelde iki boyutlu görünen karolara bu dönemde de farklı yorumlar kazandırmaya çalışmışlardır. Birbirine doğru bakan bitkisel motifin dört yapraklı oluştuğunu, açmakta olan bir çiçek olabileceğini ve çiçeğin yandan kesiti olduğu gözlemlenebilir. Türk süsleme sanatlarımızda hatayi motifi olarak bilinen, çiçeğin yandan kesitinin stilize edilmiş haline benzeyen motifle benzerlik göstermektedir.

1.Kat Sınıflar

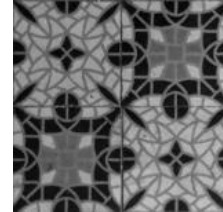
Renkli

1. Karo

2.karo

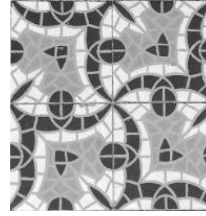
Siyah Beyaz

Karo kendi içerisinde 1/8 simetrik olarak tasarlanan geometrik şekillerden oluşmaktadır. Mozaik görünümüne benzeyen şekillerden oluşan karonun ortasında dört köşeli yıldız görülmektedir. Haç motifi olarak da yorumlayabileceğimiz motifin çevresinde yarım daire ve oval bir şekil görülmektedir. Diğer karo tasarımlarından farklı olarak burada iki farklı karo tasarlanmıştır. İkinci karoya baktığımızda ise, mavi renkte haç motifi vurgulanmıştır. Karoların birleşiminden meydana gelen tasarıma baktığımızda ise, daire ve yıldız şekliyle oluşan birbirini tekrar eden kompozisyon görülmektedir. Birbirine sarılan insanlar olarak da yorumlanabilen karoları diğerlerinden ayıran özellik ise, iki farklı karo olarak tasarlanmasıdır.

1.Kat Sınıflar

Renkli

Siyah Beyaz

Ayrıntı

Karo kendi içinde 1/2 simetrik olarak tasarlanmıştır. Bu karolarda da geometrik şekillerin bir araya gelerek oluşturduğu tasarımda mozaik etkisi görülmektedir. Desenin ve karonun tümüne baktığımızda ok şeklini andıran bir şekil görünmektedir. Uygulamada ise karolar aynı yönde değil 90° yönünde döndürülerek yerleştirilmiştir. Bu yerleştirilmenin sonucunda siyah renkteki çizgilerin dalga formunu kazandığı görülmektedir. Farklı bir bakış açısıyla incelendiğinde ise siyah renkteki çizgiler sarılan insanlar olarak algılanmaktadır. Ortadaki daire şeklini ise, insanın başı olarak yorumlanabilir. Dönemine ve uygulandığı mekâna göre anlamlandırılacak karoda yine farklı bir tarz görülmektedir.

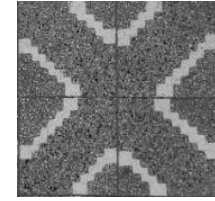
Koridorlar

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karoya bakıldığında karo kendi içinde 1/2 simetrik tasarım ve geometrik şekillerden oluşmaktadır. Karolar birleştirildiğinde ise zikzak bordür çizgilerinin oluşturduğu kare bir şekil görülmektedir. Monotonluğu gidermek için, serpmeler olarak atılan beyaz ve siyah boyalar karoya hareket kazandırmıştır.

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

2.2.8. *Gülbol Yakma Resim Atölyesi*
Salondan kesit

Binanın Dış Gönünüü

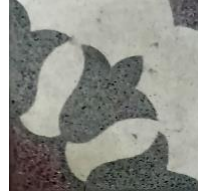

Mekânı işleten kişiden görüşme yoluyla alınan bilgilere göre Mekân 19. yüzyılın sonlarında yapılmış ve günümüzde Gülbol Yakma Resim Atölyesi olarak kullanılmaktadır.

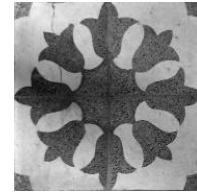
1.ve 2. katlar

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetrik tasarıma sahip olup bitkisel ve geometrik motiflerden oluşmuştur. Birleştirildiğinde ise sekiz köşeli yıldız andıran şemse formu görülmektedir. Bu formdan dışarı doğru uzanan Goncagül motifleri görülmektedir. Karoların kesişim yerine dikkat edilirse, beyaz renkte haç motifi ve ortasında da iki karenin çapraz birleşiminden oluşan Selçuklu yıldızını; sekiz köşeli yıldız görmekteyiz.

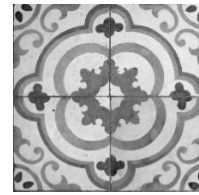
1.ve 2. katlar

Karoların birleştirilmiş hali

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetrik ve geometrik şekiller ve bitkisel motiflerle tasarlanmıştır. Karoların bütününe baktığımızda merkezde penç motifini andıran bitkisel motif ortasında can noktası bulunmaktadır. Penç motifin etrafında kesişen dört dairenin kesişmesiyle quatrefoil şeklinde bordür görülmektedir. Dışında mavi

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

renkte görünen desen, dört yapraklı penç motifine benzemektedir. Tüm karolar birleştirildiğinde ortaya çıkan desenin merkezinde daire bordürle sınırlandırılmış kuş bakışı sekiz yapraklı çiçek motifi görülmektedir. Etrafında ise barok dönem motiflerinde sıklıkla görülen C kıvrımlı motifler görülmektedir.

2.2.9. Kaçmaz Konağı

Salondan bir kesit

Binanın dış görünümü

Kaçmaz ailesi tarafından 1934 yılında revize edilmiş fakat karolar 19 .YY'ın sonlarında mekana konulmuştur. Bir ara Hatay'ın ilk özel Hastanesi olarak kullanılmış olup günümüzde yine aile bireyleri tarafından iş yeri ve kafe olarak kullanılmaktadır.

1.Salon

Renkli

Ayrıntı

Karo kendi içinde 1/4 geometrik desenlerle tasarlanmıştır. Ortada sekiz köşeli yıldız ortasında quatrefoil şeklini anımsatan bir can noktası veya haç motifi görülmektedir. Karolar birleştirdiğinde bu yıldız motifi, haç motifinin etrafında yer aldığı görülmektedir. Yıldızlar arasındaki motifte ise, sekiz köşeli yıldız andıran bordür, dışarı uzanan Goncağül motifine benzer bir haç şekli görülmektedir.

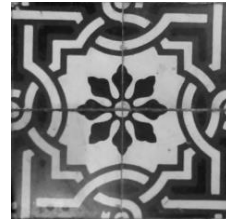
2.salon

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Cemile Halefoğlu Konağı Salon 2'de bulunan karoların burada da kullanıldığı görülmektedir. Büyük olasılıkla yapan usta aynıdır.

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

Bordürler

Bu bordür daha önceki karolardan Affan Kahvesi 2. Kat ev kısmında açıklanmıştır.

3.salon

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

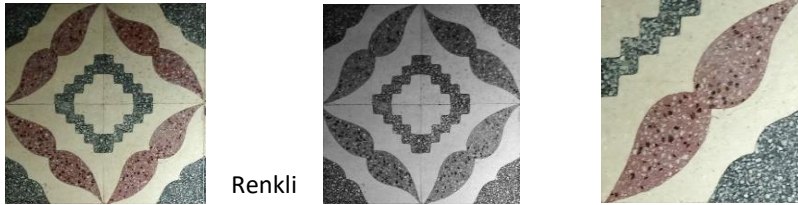
Karo kendi içinde 1/4 simetrik olarak tasarlanmıştır. Geometrik desenlerden oluştuğu görülen karo birleştirildiği zaman, sarı renkte karelerin oluştuğu, bağlantı olarak da kırmızı dikdörtgenlerin olduğu görülmektedir. Altında görülen baklava dilimli kareler üstteki motifi ortaya çıkarmıştır. Bu karolarda da üç boyut etkisi görülmektedir. Izgara olarak yerleştirilen şekiller birbirini tekrar etmektedir.

Bordürler

Bordür karosuna bakıldığında ise Türk süsleme sanatlarımızdaki zencerek olarak bilinen bordür desenleri andırmaktadır. Geometrik şekillerden oluşan motif, birbirini tekrar eden; ulama şeklinde tasarlanmıştır.

4.Salon

Renkli

Siyah Beyaz

Ayrıntı

Karoyu kendi içinde incelediğimizde 1/2 simetrik olarak tasarlandığını görmekteyiz. Damla formunu andıran şekil, Türk süsleme sanatlarımızda yaprak

Fahrettin GEÇEN, Abdurrahman EREN, Turgut CAMLI

desenin çift tahrir olarak yorumlamasına benzemektedir. Karolar birleştirildiğinde ortaya çıkan desene bakıldığında ise, merkezinde zikzak çizgilerden oluşan kare bir geometrik şekil görülmektedir. Damla motiflerinin bordür olarak kullanıldığı karoda birleşmeden oluşan diğer bir desen de şemse'ye benzer bir formdur. Arapçada güneş anlamına gelen Şemse formu, bu karoda olduğu gibi güneşe benzemektedir.

2.2.10. Yahya Nalcabasmaz Konağı

Salondan bir kesit

Binanın dış görünümü

Konak ve konakta yer alan karolar hakkındaki bilgiler Konağın sahibi olan aileden edinilmiştir. Yahya Nalcabasmaz Konağı aile tarafından 19.y.y sonlarında yaptırılır. Günümüzde uzun süre boş kalan mekân otel olarak kullanılmak için tadilatı yapılmaktadır.

1.Kat

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Karo kendi içinde 1/2 simetriden oluşmaktadır. Karolar birleştirildiğinde oluşan desenin 1/16 parçadan bir araya geldiği bir kompozisyondan oluştuğu görülür. Tasarımda bordür görevindeki, C kıvrımlı formun barok dönemine ait olduğu rengi ve üslubundan anlaşılmaktadır. Merkezinde can noktası olan kuşbakışı bir çiçeği andıran motif aynı zamanda kendi içinde dönen örmeli bir bordür oluşturduğu da söylenebilir. Bordürlerin dışında kalan desene baktığımızda ise, haç motifini görmekteyiz. İncelendiğinde, boşluk doldurma amacıyla yapıldığını düşündüren oval motif de görülmektedir.

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

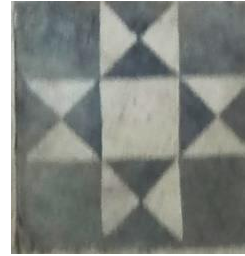
Bordürler

Karo 1/2 tasarımdan meydana gelmiştir. Bordür incelendiğinde geometrik ve bitkisel motiflerden oluştuğu görülmektedir. Türk süsleme sanatlarındaki Zencerek'i andıran bordür Selçuklu geçmelerini de andırmaktadır. Ortasında duran motif ise kuşbakışı çiçek motifi olarak yorumlanabilir.

2.Kat

Renkli

Ayrıntı

Karo kendi içinde incelendiğinde, 1/8 simetrik ve geometrik şekillerden oluştuğu görülür. Yıldız motifi, halı sanatında sıklıkla görülür ve üretkenliği temsil eder. Birleşmiş haline baktığımızda ise, karonun bağımsız bir tasarıma sahip olduğu görülmektedir.

Giriş Koridor

Renkli

Ayrıntı

Siyah Beyaz

Affan Kahvesi 2. Kat Karosu İle Aynı karoya sahip karolarda sadece, simetri duran kırmızı renkteki C kıvrımlı motiflerin ortasında herhangi bir motif

koyulmamıştır. Unutulduğunu düşündüren detay, farklı bir yoruma da açıklık getirmektedir.

3. Yöntem:

Nitel araştırma deseni ile yapılan araştırmada makale, bildiri, saha araştırması, görüşme, internet taramaları yoluyla verilere ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan mekânlar Antakya'da bilinen ve önemli olduğu düşünülen yerler seçilerek amaçlı örneklem yoluna gidilmiştir. Araştırmada ele alınan mekânlar ve bu mekânlar içerisinde yer alan karoların tarihi hakkındaki bilgiler hem internet aracılığı ile hem de ilgili mekân hakkında görüşme yoluyla elde edilmiştir. Karoların incelenmesi geleneksel Selçuklu ve İran motiflerin özellikleri ele alınarak betimsel metot ile yapılmıştır. Karolar renkli, ayrıntı ve siyah-beyaz şeklinde üç formda fotoğrafları çekilip irdelenmiştir. Ayrıca karoların genelini ele alan bir görünümde araştırmada kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan mekân sayısı Antakya'da çok sayıda ev ve iş yeri ve kurumda karoların yer almasından, araştırmanın kapsamının kısıtlılığından dolayı 10 mekân ile sınırlandırılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan binalardaki tüm katlardaki karolar ayrı ayrı ele alınmıştır. Araştırmanın evrenini Antakya ilinde yer alan mekânlardaki 100 yıla yakın ya da aşkın bir süredir kullanılan yer karoları oluşturmaktadır.

4. Sonuç :

Araştırmanın sonucunda Antakya'daki yer karolarının ilin dokusunda önemli bir yer tuttuğu, geleneksel bir yapı formuna dönüştüğü ve Antakya'nın tarihinde kendine yer edindiği görülmektedir. Görüşme yoluyla elde edilen bilgilere göre Antakya'da yer alan karoların 100-150 yıl arasında İstanbul'da bir fabrikada yapılan karolar olduğu ve Antakya'ya bu fabrikadan gönderildiği öğrenilmiştir. Günümüzde bu fabrika kapatıldığından dolayı mevcut değildir. Günümüzde var olan karolardan bazılarının (Kurtuluş caddesindeki bazı işyerlerinde olduğu gibi) restore edildiği ve bu restore de kullanılan karoların ise Turizm Ve Kültür Bakanlığı tarafından temin edildiği öğrenilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan ve alınmayan karolara bakıldığında; 1/2, 1/4, 1/8 simetrik formlarla kompoze edildiği görülmüştür. Birçok karoda şemse formu kullanılmıştır. Karolar ya bitkisel motiflerden ya da geometrik formlardan oluşmaktadır.

Bazı karoların yapımında karoların formlarının yapımına başlamadan önce uygun şekilde S ve C kıvrımlı helezonlar çizilir, ardından motifler yerleştirilir. Araştırma kapsamında bu teknikle yapılan karolara rastlanmıştır. Bazı karolarda Türk süsleme sanatlarında kenar su yu olarak adlandırılan bordür şekline benzeyen formlar görülmüştür. Türk süsleme sanatlarımızda bordür, kompozisyonun sınırını belirleyen kenar suyu, ulama, zencerek gibi desenlerden oluşan bezeme unsurudur. Birçok karoda bu tekniksel öğelerin kullanıldığı görülmüştür. Beyaz, siyah ve grinin bir arada kullanıldığı bazı karolarda üç boyut etkisi görülmüştür. Dönemin karoları için düşünüldüğünde iki boyutlu tercih edilen motifin üç boyuta geçmesi ustaların

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

sanatları için farklı arayış içinde olduklarını göstermektedir. Mekânlardaki karolar birbirini tekrar eden kare desenlerden oluşmaktadır. Bu kare desenler alanın biçimini kare, dikdörtgen ... gibi benzer kare karo tekrarlarıyla kompozisyonu oluşturmaktadır. Antakya'da bazı karolarda haç simgesini ifade eden karolar kullanılmıştır. Haç motifinin kullanımı roma karo özellikleri taşıyan karoların Antakya'da bazı mekânlarda kullanıldığını göstermektedir. Hemen hemen birçok motifte penç motif göze çarpmaktadır. Bazı karolarda üst üste gelen geometrik formlar aracılığıyla üç boyut etkisi oluşturdukları görülmektedir. Bazı karo formlarında daire şeklinde ortada yer alan "can" adı verilen nokta bulunduğu tespit edilmiştir. Antakya Lisesi binasının girişinde yer alan karoya bakıldığında karoların birleşmesiyle oluşan kompozisyonu incelediğimizde, zeminde kullanılan geometrik desenlerin yörede görülen mozaiklerden esinlendiği düşünülebilir. Yahya Nalcabasmaz Konağı'nın 1. katındaki tasarımda bordür görevindeki, C kıvrımlı formun barok dönemine ait olduğu rengi ve üslubundan anlaşılmaktadır.

Kaynakça

Avşar, L. (2010). "Antik Yunan Seramiklerdeki Haç Ve Çarkifelek Simgeleri Ve Bunların Avrasya, Anadolu Ve Mezopotamya Kültürlerindeki Muhtemel Kaynakları". Mukaddime, .3, 113-140

Soyupak, O. (2016). "Selçuklu Geometrik Desenleri Arasında Yer Alan Yıldız Sembolünün Günümüz Ürünleri Üzerindeki Yansımaları". Uluslararası Geçmişten Geleceğe Sanat Sempozyumu ve Sergisi. Türkiye: Çorum, Eylül 26-28.

<http://ekogundem.org/2019/05/04/tarihi-meclis-binasi-kultur-sanat-merkezi/> (Erişim Tarihi: 10.06.2019)

<https://www.seslisozluk.net/quatrefoil-nedir-ne-demek/> (Erişim Tarihi: 03.06.2019)

www.hatay.gov.tr(Erişim Tarihi: 05.06.2019)

<http://sozluk.gov.tr/>(Erişim Tarihi: 12.06.2019)

Extended Abstract

Each society has a variety of tissues that reflect itself, are self-derived, or are formed by feeding from the outside. One of our cities with various cultural textures is Hatay and one of the tissues it has is floor tiles with aesthetic form. Especially in Antakya, which is the center of Hatay province, for more than 100 years, many buildings and houses have been used with floor tiles showing the aesthetic of the spaces. The floor tiles used have evolved into a traditional and historic building form of the people. Revealing the historical value and quality of the floor tiles in Antioch is the purpose of the research, while revealing the use and historical status of the tiles in Antioch in the region reveals the importance of the research. In the research conducted with qualitative research pattern, data was reached through Field

Research, interview, internet browsing. The areas covered in the scope of the research were selected as important places known in Antakya and samples were taken for purpose. The information about the spaces covered in the research and the history of the tiles in these spaces was obtained both through the internet and through interviews with people with knowledge of the space involved. The investigation of the tiles was done with descriptive method, taking into consideration the characteristics of traditional Seljuk and Iranian motifs. The universe of the research consists of floor tiles in the places located in the province of Antakya.

Located in the center of Hatay and known as Antakya, this region has important historical and cultural structures. Hatay has been home to many civilizations. In retrospect, the power of the Assyrians, Hittites, Persians, Macedonians, Egyptians, Romans, Arab Muslims, Seljuks, Crusaders, Mamluks and finally the Ottoman Empire, there have been settlements (www.hatay.gov.tr). After the Ottoman Empire, became independent after the French under the occupation, and afterwards, in 1939 participated in the referendum the people of the homeland with their request. In every part of this land, which has become the home of many civilizations, history shows itself hidden or open. Today, a person walking down Palace Street may encounter a historic arch. During a construction work, employees may come across a mosaic or sculpture under the ground. A traveler may visit the Tomb of Habib_i Neccar in the habib_i Neccar mosque. A traveler can go and visit the Church of Saint Pierre, the second pilgrimage of Christians, in Antioch. Antioch is a rich geography with its multi-cultural and multi-religious values in addition to its endless historical values. Although Antakya has a vast cultural and historical wealth, the tiles that are still being used and appreciated by the people, which have another historical and cultural value in a period spanning the last 150 years, are also of great importance. This aesthetic value, which has taken its place in history but has not been taken into consideration, has been the subject of research. Research has gained value both to reveal the importance of this existing cultural and historical value and to transform it into a document.

Method; data was obtained through articles, papers, field research, interviews and internet searches in the research conducted with qualitative research pattern. The areas covered in the scope of the research were selected to be known and considered important places in Antakya and samples were taken for purpose. Information about the spaces covered in the research and the history of the tiles in these spaces was obtained both through the internet and through interviews about the related space. The investigation of the tiles was done with descriptive method, taking into consideration the characteristics of traditional Seljuk and Iranian motifs. The tiles were photographed in three forms in color, detail and black-and-white. It has also been used in research in a view that addresses the general of tiles. The number of spaces covered within the scope of the research was limited to 10 spaces

Hatay'da (Antakya) Bulunan Yer Karolarının Analizi ve Antakya Kültüründeki Yeri

due to the fact that tiles were placed in a large number of houses and businesses and institutions in Antakya, and because of the limitation of the scope of the research. Tiles on all floors in the buildings covered under the research were dealt with separately. The universe of the research consists of the floor tiles used for more than 100 years in the places located in the province of Antakya.

Conclusion; as a result of the research, it is observed that the floor tiles in Antioch have taken an important place in the fabric of the province, have transformed into a traditional building form and have taken a place in the history of Antioch. According to the information obtained through the interview, it was learned that the tiles in Antakya were made in a factory in Istanbul between 100-150 years and that they were sent to Antakya from this factory. Nowadays this factory is not available due to being closed. It has been learned that some of the tiles that exist today (such as some workplaces on Kurtuluş Street) have been restored and that the tiles used in this restoration have been supplied by the Ministry of Tourism and culture.

The tiles included in the scope of research and not taken; $1/2$, $1/4$, $1/8$ symmetrical forms were found to be composed. Many tiles have been used in the form of Shams. The tiles consist of either vegetative motifs or geometric forms.

In the construction of some tiles, proper S and C curving helices are drawn before the construction of the tiles forms, followed by motifs. As part of the research, tiles made with this technique were found. In some tiles, forms resembling the border shape called edge su yu have been seen in Turkish ornamentation arts. In our Turkish ornamentation arts, border is the element of decoration consisting of border water, ulama, zencerek, which determines the boundary of the composition. It has been observed that these technical elements are used in many tiles. White, black and gray are used in a combination of the three-dimensional effect has been seen on some tiles. When considering the tiles of the period, the two-dimensional preferred motif to three dimensions shows that the craftsmen were on a different quest for their art. The tiles in the spaces consist of square patterns repeating each other. These square patterns form the composition of the area with similar square tile repeats such as square, rectangle ... In Antioch, tiles representing the symbol of the Cross were used on some tiles. The use of the cross motif suggests that tiles bearing Roman tile characteristics were used in some places in Antioch. The claw motif stands out in almost many motifs. Some tiles show that they create three dimensional effects through overlapping geometric forms. Some tile jerseys have been found to have a point called "can" in the middle in the form of a circle. When we look at the tile at the entrance of the Antakya High School building, when we examine the composition formed by the combination of the tiles, it can be thought that the geometric patterns used on the floor were inspired by the mosaics seen in the region. Yahya Nalcabasmaz Mansion 1. the color and style of the C curving form on the floor of the design is evident from the Baroque period.